

A HAZAI MENTŐ TŰZVÉDELEM FEJLESZTÉSÉNEK IRÁNYAI

1. Bevezetés

A biztonság egyrészt a veszély és fenyegetések hiányát, másrészt ezek elhárításának képességét jelenti. E képességek (intézmények, eszközök eljárások) többsége a nemzeti intézményrendszeréhez tartozik. Ugyanakkor a biztonság mindig viszonylagos, hiszen a fenyegetések nem küszöbölhetők ki teljes mértékben.¹

Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiája² a *Kiemelt biztonsági kockázatokok* között rögzíti az ipari balesetek és katasztrófák, valamint a természeti katasztrófák (ár- és belvíz, heves viharok, pusztító erdő és vegetációtüzek) körét.³ Magyarország biztonsággal összefüggő stratégiai céljai szerint a biztonság elsődleges alapja nemzeti szinten a megelőző és védelmi intézkedések fenntartható és rugalmas rendszere, ezen belül elsődlegesen a rendvédelmi szervek, köztük a katasztrófavédelem célirányos fejlesztése.⁴ A katasztrófa-veszélyeztetettség kezelése alapvetően két tényező együttes érvényesítését teszi szükségessé:

- Katasztrófakockázat csökkentése, megelőző intézkedések
- Beavatkozás, bekövetkezett események kezelése

A katasztrófavédelem cél szerinti hatékony szervezeti működése fő jellemzői: a reagálóképesség, a létszámtöbbszörözés képessége, erő-eszköz koncentráció, a folyamatos- és magas fokú intenzitású működés képessége. A felsorolt képességek biztosítása optimális szervezetalakítással, valamint a változó körülményekhez folyamatosan igazodó szervezetfejlesztéssel biztosítható. A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Kat. tv.) meghatározása szerint: „*A katasztrófavédelem nemzeti ügy. A védekezés egységes irányítása állami feladat.*”⁵

A Kat. tv. 2012. január 1-től létrehozta az országos egységes katasztrófavédelem rendszerét, melynek vezető szerve a hivatásos katasztrófavédelmi szerv, amely a Kat. tv. megfogalmazása szerint: államigazgatási feladatot is ellátó rendvédelmi szerv.⁶ A katasztrófavédelem fő szakmai területei, illetve ágazatai: a tűzoltósági szakterület, a polgári védelmi szakterület, a valamint az iparbiztonsági szakterület. Jelen közleményemben tűzoltósági szakterület mentő tűzvédelmi feladatait ellátó szervezeti rendszer fejlődésének,

¹ Csiki Tamás – Tóth Péter – Tóth Norbert: Közigazgatási szakvizsga. Kül- és biztonságpolitikai ágazat. Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2017. 28. o.

² 1163/2020. (IV. 21.) Korm. határozat Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiájáról

³ 1163/2020. (IV. 21.) VII. n), p) pontok.

⁴ 1163/2020. (IV. 21.) VIII. 126. bek.

⁵ A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 1.§

⁶ A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 22.§ (2) bek.

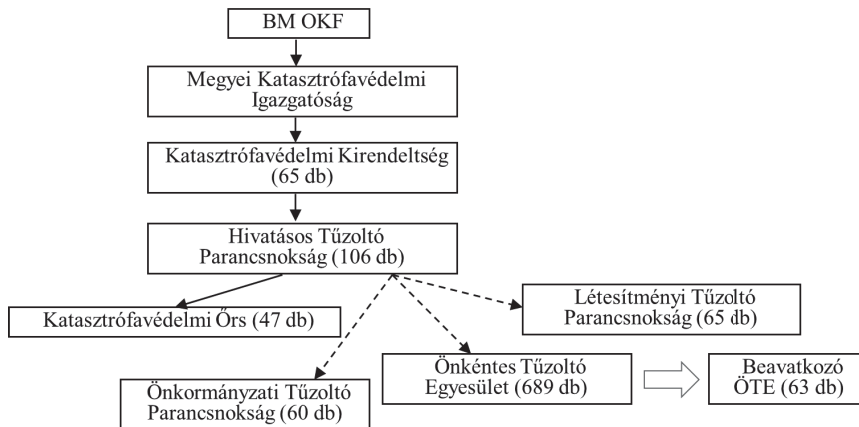
további fejlesztésének lehetséges irányait kívánom bemutatni, korábbi ezirányú kutatásaim tapasztalatait figyelembe véve.

2. A mentő tűzvédelem szervezeti rendszere

A mentő tűzvédelem jelentése, feladattartalma csak részben vezethető le a tűzvédelem fogalmából. A tűzvédelmi törvény⁷ (továbbiakban: Ttv.) megfogalmazásában a tűz elleni védekezés (a továbbiakban: tűzvédelem): a tüzesetek megelőzése, a tűzoltási feladatok ellátása, a tűzvizsgálat, valamint ezek feltételeinek biztosítása. A tűzoltási feladat: a veszélyeztetett személyek mentése, a tűz terjedésének megakadályozása, az anyagi javak védelme, a tűz eloltása és a szükséges biztonsági intézkedések megtétele, továbbá a tűz közvetlen veszélyének elhárítása. Ugyanakkor a tűzoltási feladatok a beavatkozó tűzoltó egységek, szervezetek tevékenységének egyik részét jelentik. A másik jelentős szakfeladat a műszaki mentés, melynek fogalmát a törvény a következők szerint határozza meg: természeti csapás, baleset, káreset, rendellenes technológiai folyamat, műszaki meghibásodás, veszélyes anyag szabadba jutása vagy egyéb cselekmény által előidézett veszélyhelyzet során az emberélet, a testi épség és az anyagi javak védelme érdekében a tűzoltóság részéről - a rendelkezésére álló, illetőleg az általa igénybe vett eszközökkel - végzett elsődleges beavatkozási tevékenység.

Mentő tűzvédelemnek tehát azt az elsődleges beavatkozási tevékenységet tekintjük, amely a tűzoltási feladatok ellátására és a műszaki mentés végrehajtására irányul, röviden a tűzoltást és műszaki mentést.⁸

A mentő tűzvédelem biztosítása érdekében létrehozott és fenntartott szervezetek a tűzoltóságok, amelyek tűzoltást és műszaki mentést végeznek. Ezek jelenleg hazánkban: a hivatásos tűzoltóság (hivatásos tűzoltóparancsnokság, katasztrófavédelmi őrs), az önkormányzati (önkéntes) tűzoltóság, a létesítményi tűzoltóság és az önkéntes tűzoltó egyesület.

1. sz. ábra: A mentő tűzvédelem szervezete Magyarországon 2023-ban
(Forrás: BM OKF adatbázis)

⁷ 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról 4. §

⁸ Varga Ferenc. A mentő tűzvédelem optimális diszlokációjának területi és szervezeti szintű kidolgozása, a meghatározó szempontok elemzése. Műszaki Katonai Közlöny 2018/3. 16. o.

2.1. A hivatásos állami tűzoltóság

A hivatásos állami tűzoltóság szervezeti formái a hivatásos tűzoltóparancsnokság (HTP) és a katasztrófavédelmi őrs (KŐ). A hivatásos tűzoltóparancsnokság a tűzoltási és műszaki mentési feladatok ellátására létrehozott tűzoltó egység, amely a meghatározott működési területén 24 órás készenléti jellegű szolgálati rendben végzi feladatait.

A szolgálat ideje alatt a készenlétkben lévő személyi állomány a kijelölt állomáshelyén, a laktanyában tartózkodik. A riasztástól számított 120 másodpercen belül a szükséges erő és eszköz állomány kivonul, lehető leggyorsabban megérkezik a kárhelyszínre, ahol haladéktalanul megkezdik az élet- és anyagi javakat veszélyeztető hatások felszámolását. A hivatásos tűzoltóságok technikai eszközökkel, gépjárművekkel való felszerelésében az alapvető szempont, hogy a működési területen jellemző kockázatok kezelésére alkalmas és elegendő legyen.

A területi lefedettség javításának egyik elemeként a hivatásos tűzoltóságok meglévő erő és eszköz rendszerének átcsoportosításával megkezdődött a katasztrófavédelmi őrsök kialakítása, amelyből jelenleg 47 működik, és még további 3 megalakítása tervezett.

A katasztrófavédelmi őrs a hivatásos tűzoltóság elsődleges tűzoltási és műszaki mentési, tűz megelőzési feladatok elvégzésére létrehozott szervezeti egysége. A katasztrófavédelmi őrs az adott hivatásos tűzoltó-parancsnokság részeként, annak székhelyétől távolabb működik. Az őrs a mentő tűzvédelmi feladatait jellemzően egy fél raj (4 fő) erővel és egy gépjárműfecskenővel látja el. Az őrs tevékenységi területe a hivatásos tűzoltóság működési területén belül, a „fehér foltokon” került meghatározásra. Ezzel csökkenthető az elsődleges beavatkozás megkezdéséhez szükséges idő. A tűzfejlődés korábbi stádiumában megkezdett beavatkozás kisebb erővel is lehetővé teszi az eset felszámolását, egyúttal csökkenti a keletkező kár mértékét.

A hivatásos tűzoltóparancsnokságok szerepének fontossága a mentő tűzvédelem szervezetében elvitathatatlan. Az állandó készenlét, a gyors reagálóképesség, a nagy tapasztalat mellett, a speciális szakismeretet és gépjárműveket igénylő, összetett tűz- és káresetek felszámolására való képesség jelenik meg döntő érvenként. A HTP-k nagy többségén, illetve regionálisan speciális tűzoltó gépjárműveket (magasból mentő, műszaki mentő, tűzoltódaru, stb.) tartanak készenlétkben. Emellett országos riasztású szerek, illetve szolgálatok működnek, pl.: hajós, bűvár és kutyás szolgálat Budapesten.⁹

2.2. Az önkormányzati tűzoltóság

Az önkormányzati tűzoltóság a Ttv. megfogalmazása szerint a tűzoltási és műszaki mentési feladatok elvégzésére létrehozott, elsődleges műveleti körzettel rendelkező önkéntes tűzoltóság.¹⁰ Az önkormányzati tűzoltóság a települési önkormányzat vagy az önkormányzati társulás és az önkéntes tűzoltó egyesület által közösen vagy a települési önkormányzat vagy az önkormányzati társulás által önállóan alapított köztestület, amely a hivatásos tűzoltósággal kötött együttműködési megállapodás alapján és annak szakmai iránymutatása alapján tűzoltási és műszaki mentési célokra folyamatosan igénybe vehető készenléti szolgálatot lát el.

⁹ Varga (2018.) i.m. 22. o.

¹⁰ 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról 4. § p)

Az önkormányzati tűzoltóságok beavatkozásokban résztvevő tagjaik főfoglalkozású, illetve önkéntes jogviszonyban álló tűzoltók.

Tevékenységüket a vonatkozó kormányrendelet¹¹ és BM rendelet¹² előírásai alapján látják el. A káresemények helyszínére legalább 4 fővel és legalább egy, 2000 liter oltóvíz szállítására alkalmas gépjárműfecskendővel és az előírt felszerelésekkel kötelesek vonulni. A vonulást a riasztástól számított 8 percen belül kötelesek megkezdeni.

Az önkormányzati tűzoltóságokból jelenleg 60 működik, melyek 564 településen, közel 1,1 millió lakos védelméről gondoskodnak, és az éves események 11-15 %-nak felszámolásában vesznek részt.¹³ A tűzoltóságok az átvállalt állami feladatért a központi költségvetésből támogatásban részesülnek.

Az önkormányzati (köztestületi) tűzoltóságok létrehozása a Ttv. alapján 1996-tól a lefedettség szempontjából „fehér foltnak” számító területeken kezdődött meg, és gyors ütemben folytatódott az akkori kormányzati szándéknak megfelelően. Az állandó készenlét és a viszonylag gyors kivonulási idő ütőképes beavatkozó képességet eredményez. Emellett a szervezeti forma legfőbb előnye a költséghatékony üzemeltetés, amely az arányaiban kisebb mértékű személyi juttatás és a szerényebb követelmények szerint kialakított szertárépület révén érhető el.

2.3. A létesítményi tűzoltóság

A létesítményi tűzoltóságokat ott kell létrehozni, ahol a végzett tevékenység, az alkalmazott technológia, a tárolt és felhasznált anyagok jelentősen megnövelik a környezetben lévő élet és anyagi javak veszélyeztetésének kockázatát. A létesítményi tűzoltóság elsődleges műveleti körzete az adott létesítmény területe.

A létesítményi tűzoltóságok főfoglalkozású, vagy alkalomszerűen igénybe vehető tűzoltóságok lehetnek. A szolgálat szervezést úgy kell megvalósítaniuk, hogy a működésük során az alkalomszerűen igénybe vehető létesítményi tűzoltóság a riasztástól számított 5 percen belül, a főfoglalkozású 2 percen belül kezdje meg a vonulást, és állomáshelyéről a riasztástól számított tíz percen belül érkezzen ki a káreset helyszínére. Magyarországon ma 65 létesítményi tűzoltóság működik.

2.4. Az önkéntes tűzoltó egyesület

A Ttv. meghatározása szerint jelenleg: *önkéntes tűzoltó egyesület*: a tűz megelőzési, valamint a tűzoltási és műszaki mentési feladatok ellátásában közreműködő vagy részt vevő olyan egyesület, amely alapszabályában ezt tevékenysége céljaként rögzítette.¹⁴ Az önkéntes tűzoltó egyesület (továbbiakban: ÖTE) önálló jogi személyiséggel rendelkező szervezet, azonban az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény hatálybalépésekor átalakulásra kötelezett ÖTE-k lényegében mai napig „civil” szervezetnek minősülnek.

¹¹ Az önkormányzati és létesítményi tűzoltóságokra, valamint a hivatásos tűzoltóság, önkormányzati tűzoltóság és önkéntes tűzoltó egyesület fenntartásához való hozzájárulásra vonatkozó szabályokról szóló 239/2011. (XI.18.) Korm. rendelet

¹² Az önkormányzati tűzoltóság legkisebb létszámáról, létesítményei és felszerelési minimális mennyiségéről, minőségéről és a szolgálat ellátásáról szóló 48/2011. (XII. 15.) BM rendelet

¹³ Forrás: KAP-online statisztikai adatszolgáltató rendszer, BM OKF

¹⁴ 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról 4.§ r).

Az ÖTE-k – járműveik és szakfelszereléseik alapján – I-III. kategóriában, a működési terület szerinti HTP-vel együttműködési megállapodást (EMÜ) kötnek, amely a mentő tűzvédelmi tevékenységben való közreműködésre jogosít. Fontos mutató, hogy 2010 óta 283-ról, 2022-ben 689-re nőtt az EMÜ-vel rendelkező egyesületek száma.

Kiemelkedő jelentőségű, hogy 2013-ban a Ttv. bevezette a *beavatkozó önkéntes tűzoltó egyesület* fogalmát: a vállalt tevékenységi területen a hivatásos katasztrófavédelmi szervvel kötött megállapodás alapján tűzoltási, műszaki mentési feladatokat végző egyesület.¹⁵ Az általa vállalt területen tűzoltási és műszaki mentési feladatok önálló ellátására köthet megállapodást az ÖTE, amennyiben teljesíti a rendszerbeállító gyakorlatot; a működési terület szerinti hivatásos tűzoltósággal I. kategóriájú együttműködési megállapodással rendelkezik és vállalja az éves minimális készenléti óraszámot (4500 óra illetve 3000 óra). Lényeges követelmény továbbá, hogy a beavatkozó ÖTE a vállalt készenléti időszakban a készenlétkben tartott tűzoltó gépjármű és legalább 4 fő beavatkozó önkéntes tűzoltó vonulatásáról gondoskodik, akik közül legalább 1 fő rendelkezzen tűzoltás vezetésre jogosító végzettséggel.¹⁶

Ezzel a szabályozás a mentő tűzvédelem új szereplőjét hozta létre, - amely ha nem is állandóan van készenlétkben, és csak bizonyos, nem időkritikus tűzoltói események önálló felszámolására jogosult -, támogatja a hivatásos tűzoltóságok tevékenységét, nem egy esetben tehermentesítve azokat. A koncepció életképességét igazolja, hogy az eltelt tíz évben a beavatkozó ÖTE-k száma 63-ra növekedett.

Az egyesületek, különösen a beavatkozó egyesületek aktív bevonása a tűzoltási, műszaki mentési feladatokba jelentős lépés a területi lefedettség, és nem utolsósorban a költséghatékonyság javításában. Az ÖTE-k tevékenységének fontos mutatója az éves vonulások száma is, ami a 2011. évi 2.460 esetszámról 2022-ben 9.093-ra nőtt, ezáltal az ÖTE-k tavaly az összes tűzoltói esemény 11%-ánál vettek részt a kárfelszámolásban.

3. A mentő tűzvédelem fejlesztésének lehetőségei

3.1. Optimális diszlokáció

Időszerű az optimális diszlokáció, a tűzoltóságok tervszerű létrehozására, területi elosztására komplex felmérés végrehajtása, annak alapján koncepció kidolgozása. A tűzoltóságok területi elosztására a diszlokáció kifejezést használjuk. A szó latin eredetű, egyik, a számunkra releváns jelentése az elhelyezés [dis- (el-) + loco (állít, elhelyez) < locus (hely)].¹⁷ Az optimális diszlokáció nem azonos a maximális védelemmel, hanem a szakmailag kielégítő védelmi szint és a vállalható kockázat, valamint a finanszírozhatóság közötti egyensúly megteremtése.

A mentő tűzvédelem optimális diszlokációját meghatározó szempontjait, a matematikai statisztika módszereivel értékelve az alábbiakban foglaltam össze:¹⁸

- Kérkezési idő
- A védett település jellemzői
- Kiemelt létesítmények, illetve speciális veszélyforrások

¹⁵ 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról 4.§ w)

¹⁶ Varga, Ferenc: Structural and operational model for volunteer fire brigades. Hadmérnök 2018/2. 354. o.

¹⁷ Forrás: <http://www.kislexikon.hu/diszlokacio.html>. (Letöltés ideje: 2018.04.03.)

¹⁸ Varga Ferenc: A beavatkozó önkéntes tűzoltó egyesületek szervezeti és működési modelljének kialakítása. Műszaki Katonai Közlöny 2018/1. 27. o.

- A területre végrehajtott vonulások átlagos száma
- A legközelebbi tűzoltóság típusa és távolsága
- Gazdaságosság (költséghatékonyság, finanszírozhatóság)

A kutatási eredményeim alapján, logikai függvényrendszerek együttes alkalmazásával, informatikai alkalmazást készítettem, amely a települések egyes mentő tűzvédelmi jellemzőinek és statisztikai adatainak megadásával, azok mentő tűzvédelmi szintjét, kategóriáját, erő-eszköz szükségletét képes meghatározni. A program keresőmezője tartalmazza az ország valamennyi települését, amelyből egyet kiválasztva a függvény szintaxisa az argumentumokat hozzárendeli az adatbázisokból (vonulási statisztika, kiemelt létesítmények száma, vonulási idő, népességi adatok).

Az alkalmazással meghatározható, hogy az adott településen szükséges-e tűzoltóság működtetése, és az milyen szintű legyen. (hivatásos/önkéntes, állandó vagy időszakos készenlét, stb.)¹⁹

3.2. Az önkéntes tűzoltóság jogi fogalmának meghatározása

Az önkéntes tűzoltóság fogalmi, illetve szervezeti forma jogi definiálása és bevezetése az alábbiak szerint:

Önkéntes tűzoltóság I. kategória:

- a jelenlegi ÖTP-k alkotnák
 - állandó készenlét, riasztás esetén köteles vonulni
 - jogállása: közttestület, amit az önkormányzat és az önkéntes tűzoltó egyesület alapít
- Ösztönözni kell, jelenleg is, hogy a foglalkoztatott tűzoltók közül arányaiban minél kevesebb legyen főfoglalkozású, és minél több az önkéntes.

Önkéntes tűzoltóság II. kategória:

- a jelenlegi önállóan beavatkozó ÖTE-k alkotnák
- időszakos készenlét, a vállalt készenléti időben riasztás esetén köteles vonulni
- jogállása: közttestület, amit az önkormányzat és az önkéntes tűzoltó egyesület alapít

Az utóbbi esetben jogilag rendeződik a jelenlegi anomália, miszerint a beavatkozó ÖTE civil szervezetként lát el állami feladatot (tűzoltás, műszaki mentés), holott azt jogszerűen csak közttestület vállalhatja át. Az önkéntes tűzoltóság feltételeit el nem érő ÖTE-k, továbbra is ÖTE formában működnek, az ahhoz rendelt jogosultságokkal.

4. Tűzoltó jogosítvány bevezetése

Hazánkban az önkéntes tűzoltó egyesületek (továbbiakban ÖTE-k) működését, szolgálatszervezését, a készenlét biztosítását jelentősen nehezíti, hogy a vonatkozó jogszabályok a 3,5 tonnánál nagyobb össztömegű gépjárművek vezetéséhez C kategóriás jogosítvány megszerzését írják elő. Jelenleg a tartályos tűzoltó gépjárműfecskenők mindegyike meghaladja ezt a tömeghatárt. Az önkéntes tűzoltók közül jelenleg kevesen rendelkeznek ilyen vezetői engedéllyel. A jogosítvány megszerzése jelentős összeg, ennek támogatására az ÖTE-k nem képesek. /Megjegyzendő, hogy pl. Horvátországban a

¹⁹ Varga Ferenc: A hazai mentő tűzvédelem szervezeti és technikai fejlesztési lehetőségeinek kutatása, különös tekintettel az önkéntes tűzoltóságok növekvő szerepére. Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Katonai Műszaki Doktori Iskola, doktori értekezés, 2018. 48. o.

tűzoltószövetség, Szlovéniában az önkéntes tűzoltóság finanszírozza tagjai számára a C kategóriás vezetői engedély megszerzését.²⁰ Ugyanakkor az ÖTE-k számára optimális gépjárműtípus fejlesztését is megnehezíti a 3,5 tonna tömeghatár, hiszen megfelelő oltóképességet biztosító, az előírt málfafelszerelést és minimum 4 fő tűzoltót szállítani képes víztartályos gépjárműfecskendő csak nagyobb össz tömeggel (min. 5,5 t) valósítható meg.

A problémára már létezik megoldás a nemzetközi gyakorlatban, az Ausztriában és Németország egyes tartományaiban bevezetett ún. „tűzoltó jogosítvány” (Feuerwehrführerschein), amely – megfelelő feltételekhez kötve – 5,5, illetve 7,5 tonnáig lehetővé teszi a tűzoltó gépjárművek vezetését B kategóriás jogosítvánnyal.

A tűzoltó vezetői engedély intézményét mindkét országban szövetségi törvény tartalmazza, Ausztriában egyúttal a Szövetségi Tudományos és Közlekedési Miniszter rendelete a tűzoltó vezetői engedélyről határozza meg a részletes szabályokat. A két ország szabályozásában közös elemek:

- A felkészítés belső tanfolyamon történik (tűzoltó szervezet, tartományi tűzoltó iskola)
- A felkészítés gyakorlat-orientált, 6-8 oktatási egységből (tanóra) áll.
- A vizsgát a tűzoltó szervezet szervezi és bonyolítja le.

A fentiekben ismertetett gyakorlat adaptálását Magyarországon lehetségesnek, egyben szükségesnek tartom. A „tűzoltó vezetői engedély” bevezetését, törvényi szinten, célszerűen a Tűzvédelmi törvényben tartom megvalósíthatónak, természetesen harmonizálva azt a vonatkozó közlekedési ágazati jogi szabályozással.

A javaslat megvalósíthatóságát alátámasztja, hogy időközben hazánkban, az Országos Mentőszolgálat részére jogilag lehetővé vált, hogy B kategóriás jogosítvánnyal 4.250 kg össztömegig vezethessenek sürgősségi mentő gépjárművet²¹. Továbbá, az Európai Unió tervezi a hatályos 2006/126/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a módosítását, amelyben a B kategória tömeghatárát 3,5-ről 4,25 t-ra emelné, irányadóan a tagállamok felé.

5. Műszaki fejlesztés és finanszírozás az önkéntes tűzoltóságoknál

Halaszthatatlan nagy léptékű műszaki fejlesztés végrehajtása az ÖTE-k vonatkozásában. Az elmúlt években a pályázatok keretében juttatott összesen mintegy 5 milliárd Ft jelentős összegnek tűnhet, de a mentő tűzvédelem területén a technikai fejlesztés ennél nagyságrendekkel nagyobb investíciót igényelne.

Az ÖTE-k önerőből nem képesek a működésük műszaki feltételrendszerét megteremteni, ehhez forrásokkal nem rendelkeznek. A települési önkormányzatok jogi eszközökkel való bevonása a helyi tűzvédelemről való gondoskodásba, ehhez pl. normatív alapon források biztosítása javítana az ÖTE-k kilátásain. Ugyancsak megoldást jelentene Európai Unió forrásból történő fejlesztés, akár önrészt előíró pályázatok formájában.²²

A hazai tűzoltógépjármű gyártás számára évekre biztosítana megrendelést az ÖTE-k, illetve az önkéntes tűzoltóságok egységes gépjárműparkjának előállítására. A bevetési

²⁰ Varga, Ferenc: Internationale Erfahrungen der freiwilligen Feuerwehren. Hadmérnök 2018/I. Különszám 173. o.

²¹ 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról 50.§ 3a).

²² Varga Ferenc: Az önkéntes tűzoltóságok beavatkozó műszaki eszközrendszere fejlesztési lehetőségeinek vizsgálata. Műszaki Katonai Közlöny 2018/1. 99. o.

gépjárművek vezetésére jogosító vezetői engedély, a tűzoltó jogosítvány bevezetése a fejlesztés új dimenzióját tenné lehetővé az 5,5 tonnára emelt tömeghatárral.

A napjainkban meglévő korszerű műszaki berendezésekkel, szakfelszerelésekkel kifejezetten az ÖTE-k (önkéntes tűzoltóságok) számára tervezett univerzális könnyű kategóriás oltó gépjármű gyártása valósulhat meg nagy szériában, ami a jelenlegi koros, heterogén és műszakilag elavult gépjárműpark teljes átalakulását eredményezheti. A kisméretű, könnyű kategóriás „önkéntes” fecskendő elhelyezésére tűzoltószerár kialakítása is kevésbé költségigényes, ott, ahol jelenleg ezzel nem rendelkeznek.

A központi források felhasználása során a műszaki fejlesztésnél előnyben kell részesíteni azokat az ÖTE-eket, amelyek ún. „fehér folton”, vagyis a mentő tűzvédelem optimális diszlokációja szempontjából kiemelten fontos területen működnek, illetve vállalnak szaktevékenységet. Ugyancsak előnyt jelentene az ÖTE aktivitása, a készenlét vállalása és a működési mutatók egyaránt.

Az egységes, elsődleges beavatkozásra alkalmas ÖTE gépjárművekkel megvalósítható a települések ún. alapvédelme, amely a gyors kiérkezéssel, hatékony beavatkozással a tüzeseteket még kezdeti stádiumában képes kezelni, eloltani. A beavatkozás sikerességét a napjainkra kifejlesztett számos korszerű, nagy oltási hatékonyságú tűzoltó berendezés és szakfelszerelés biztosítja.

Az ún. fedővédelmet a hivatásos, vagy - nagy, víztartályos gépjárműfecskendővel és speciális szerekkel rendelkező - önkéntes tűzoltóságok, ÖTE-k biztosítják, nagyobb erőeszközt igénylő káreseteknél.

6. Összegezve

A mentő tűzvédelem fejlesztésének megoldását egyértelműen az önkéntes tűzoltóságok szerepének bővítésében látom. Szükségesnek tartom az önkéntes tűzoltóság jogi és szervezeti szintű kapcsolatának erősítését a települési önkormányzattal. Átfogó koncepció alapján végrehajtott központi intézkedések szükségesek az önkéntes tűzoltóságok műszaki feltételrendszerének, ellátottságának javítására. A koncepció mentén végrehajtott, irányított szervezeti és műszaki fejlesztés a diszlokáció javulását, a mentő tűzvédelem színvonalának fejlődését eredményezi.